

בשנת 1882, כשהיה וינסטון צ'רצ'יל כמעט בן שמונה, הוא נשלח מביתו לעיירה אסקוט כדי להתחיל את לימודיו היסודיים בפנימייה יקרה ונחשבת בשם סט. ג'ורג'. היה זה מוסד נוקשה שבו ענישה גופנית רווחה ו"הלקאה במקל לבנה הייתה חלק מרכזי מתוכנית הלימודים" (<https://www.nationalchurchillmuseum.org>). המעבר מחדר ילדים מפנק עמוס צעצועים ו"בהם קטר אמתי וכמעט אלף חיילי צעצוע" (Randolph S. Churchill, *Winston S. Churchill, Vol. I*) לפנימייה, שבה לא הבין דבר סביבו וחש אבוד, נחרט בזיכרונו כאחת התקופות האיומות של חייו. הוא ביקש מהוריו, ובמיוחד מאמו, לבקרו לעתים קרובות יותר, ושלה דרישות שלום מכמירות לב לאומנת האהובה עליו, אליזבת אוורסט. "כמה שנאתי את בית הספר הזה", כתב שנים לאחר מכן, "חוויתי שם חיי חרדה במשך שנתיים. התקדמתי מעט מאוד וספרתי את הימים עד שאשוב הביתה משעבוד שנוא זה". לאחר רצף תעודות גרועות – שבאחת מהן כונה צ'רצ'יל "גרגרן" (greedy) בשל תאבונו הרב – הוציאו אותו הוריו מסט. ג'ורג'. זו לא הייתה הפנימייה האחרונה שאליה נשלח, ואולם, כפי שכתב רנדולף, בנו של וינסטון צ'רצ'יל, "ההזנחה והעדר העניין של הוריו היו יוצאי דופן אפילו במונחי התקופה הוויקטוריאנית המאוחרת".

פרידות ממושכות מההורים היו מקובלות בבריטניה של אותה תקופה לא רק בקרב משפחות האצולה הגבוהה. ילדים ממשפחות מיוחסות הרבה פחות ממשפחת צ'רצ'יל נאלצו בנסיבות מסוימות להיפרד מהוריהם למשך תקופות ארוכות. ילדים שאושפזו, למשל, לא ראו את הוריהם במשך רוב תקופת האשפוז, וביקורים הותרו פעם בשבוע בלבד למשך חצי שעה כדי למנוע הידבקות וכדי לא להפריע את עבודת הצוות הרפואי. עד מלחמת העולם השנייה, הדעה המקובלת הייתה שלאחר יומיים-שלושה,

הילדים מתרגלים לפרידה מהוריהם, ועיקר המאמץ צריך להיות מופנה לטיפול בתחלואי הגוף ולא במצוקות הנפש. בגיליון זה אנו מבקשים להביע את הוקרתנו למירי אליאב-פלדון שנפרדת מעריכת **זמנים** לאחר 12 שנים. היא שימשה עורכת ראשית ואם רוחנית של 45 גיליונות ושל כ-500 מאמרים וביקורות. כל מאמר שהופיע ב**זמנים** היא קראה וערכה שוב ושוב, עד שהשביע את רצונה. ידענותה, מחויבותה ותשומת הלב שהקדישה לפרטים הבטיחו ש**זמנים** היה וממשיך להיות כתב העת ההיסטורי האהוב והנקרא בישראל. במשך יותר מעשור טיפחה מירי אליאב-פלדון באהבה ובמסירות את חזונו של מייסדי **זמנים**, צבי יעבץ, שאול פרידלנדר וחיים שקד, לפרסם בעברית מחקרים היסטוריים חדשניים בשפה נגישה ובחזות אטרקטיבית. בכך היא המשיכה את עבודתן הברוכה של שתי העורכות הראשונות של כתב העת, עדית זרטל ונעמה שפי.

מירי אליאב-פלדון לא נפרדת לחלוטין מ**זמנים**. היא ממשיכה להיות חברת מערכת ושותפה לעיצוב החזון של כתב העת. אנו מאמינים שהחשיבה ההיסטורית היא אחת הדרכים המרכזיות להבנת עולמנו של בני האדם: כפי שאנו מנסים להבין כיצד התהוו חיינו האישיים – על הבחירות שעשינו, הנסיבות שבהן חיינו והאירועים שחוונו – כך אנו מנסים להבין גם מה חשבו, עשו והרגישו אנשים בעבר הקרוב והרחוק: נשים וגברים, ילדים ומבוגרים, שועים ואביונים. ההיסטוריה היא מרחב עשיר, פתוח ומסקרן המזמין מחקרים שונים ודעות מנוגדות. לימוד היסטוריה הוא אחד האמצעים להכרה רצינית ומעמיקה של עולם בני האדם. קריאה על העבר משמעותה להתעניין, לנסות להבין, לקחת אחריות, להפעיל את הדמיון וליצור קשר עם הזולת. אנו ב**זמנים** נמשיך לטפח חזון זה.

מערכת **זמנים** אבלה על מותם של פרופסור רחל פייג וישניא, פרופסור מרים ירדני וד"ר בעז נוימן.

רחל פייג וישניא, חוקרת של רומא העתיקה ומרצה בחוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל-אביב, הלכה לעולמה בחודש פברואר 2015. פרופסור פייג וישניא הייתה חברה פעילה במערכת **זמנים** בשנים 2004-2009 ופרסמה בכתב העת מאמרים אחדים וביקורת ספרים.

מרים ירדני, כלת פרס ישראל ופרס א.מ.ת. לחקר ההיסטוריה, חוקרת של הדת בצרפת ושל הפזורה ההוגנוטית בעת החדשה המוקדמת, ומרצה במשך שנים רבות בחוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת חיפה, הלכה לעולמה בחודש מאי 2015. פרופסור ירדני הייתה חברה במועצת המערכת של **זמנים** בשנים 2004-2013. ריאיון עמה הופיע בגיליון 125 (חורף 2014).

בעז נוימן, חוקר של גרמניה הוויימארית והנאצית ומרצה בחוג להיסטוריה כללית באוניברסיטת תל-אביב, הלך לעולמו בחודש מאי 2015. ד"ר נוימן היה היסטוריון פורה מאוד שפרסם שישה ספרים בעברית ומאמרים רבים בממות שונות, ובכללן ב**זמנים**.